Lietas Nr. C30556214
Lietvedības Nr. C-2105-15/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2015.gada 30.aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā tiesnese I.Krigena-Jurkāne
ar sekretāri O.Puriņu
piedaloties advokātam R.Eglītim
2015.gada 16.aprīlī izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3 civillietu AS /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu,

konstatēja

AS "Reverta" (turpmāk tekstā prasītājs) cēla tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk tekstā atbildētāja) par parāda piedziņu un piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu.

Prasības pieteikumā ir norādīts, ka 2007.gada 30.martā starp AS "Reverta" (pirms nosaukuma maiņas AS "Parex banka") un /pers. B/ tika noslēgts kredīta līgums Nr.4.4-07/165, saskaņā ar kuru prasītājs izsniedzis /pers. B/ aizdevumu EUR 585000 ar galīgā norēķina dienu 2017.gada 29.marts.

2007.gada 30.martā /pers. A/ izsniedza prasītājam galvojumu Nr.4.4.-07/165-GL2, saskaņā ar kuru uzņēmās kā pats parādnieks atbildēt par /pers. B/ saistībām, kas nodibinātās ar minēto kredīta līgumu.

Prasītājs ir pilnībā izpildījis savas saistības un izsniedza aizdevumu. Savukārt, /pers. B/ aizdevuma atmaksu veica neregulāri un ar kavējumiem, pēdējo maksājumu veicot 2007.gada 27.augustā.

Kredīta līguma 6.1.punkts nosaka, ka prasītājam ir tiesības vienpusējā kārtā izbeigt Kredīta līgumu pirms galīgās norēķina dienas, ja tiek kavēti maksājumu samaksas termiņi ilgāk kā 20 dienas. 2008.gada 5.februārī prasītājs nosūtīja /pers. B/ un atbildētājai paziņojumu par saistību neizpildi un līguma pirmstermiņa izbeigšanu ar 2014.gada 14.februāri.

No Kredīta līguma izrietošās saistības nav izpildītas un kopējais parāds sastāda EUR 61461,04, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma summas EUR 58500, procentiem par kredīta lietošanu EUR 2438,47, kas aprēķināti par laika periodu no 2007.gada 25.augusta līdz 2008.gada 14.februārim, līgumsoda EUR 522,57, kas aprēķināts par laika periodu no 2007.gada 25.septembra līdz 2008.gada 14.februārim.

2008.gada 16.martā /pers. B/ ir miris.

2012.gada 20.decembrī prasītājs nosūtīja atbildētājai atgādinājumu par saistību izpildi.

2007.gada 30.martā starp prasītāju un /pers. B/ tika noslēgts Ieķīlājuma līgums Nr.4.4.-07/165-IE1, saskaņā ar kuru /pers. B/ par labu prasītājam ieķīlāja viņam piederošo nekustamo īpašumu, kas sastāv no dzīvokļa īpašuma Nr.45 un pie dzīvokļa īpašuma piederošām kopīpašuma 5992/267843 domājamām daļām no daudzīvokļu mājas, /adrese/, Rīgā, kadastra Nr. /numurs A/, reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/.

2008.gada 31.martā prasītājs ir iesniedzis zvērinātai notārei B.Girgensonei kreditora iesniegumu par mantojuma atklāšanos, piesakot kreditora pretenziju. 2012.gada 2.maijā prasītājs ir saņēmis zvērinātās notāres I.Pilsētnieces paziņojumu, ka /pers. B/ atstāto mantojumu ir pieņēmusi atbildētāja, bet mantiniecei nav izsniegta mantojuma apliecība.

Saskaņā ar Civillikuma 781.pantu, kad aicinātais mantojumu ir pieņēmis, viņš to nevar atraidīt, līdz ar to mantojuma pieņemšanas rezultātā radušās tiesiskās sekas ir neatgriezeniskās. Būtiskākais ir mantojuma pieņemšana, nav tiesiskas nozīmes mantojuma apliecības izsniegšanai.

Noslēdzot ieķīlājuma līgumu /pers. B/ uzņēmās pienākumu atbildēt prasītājam ar ieķīlāto nekustamo īpašumu par aizdevuma saistībām. Ņemot vērā, ka /pers. B/ ir miris, bet viņa mantiniece savas īpašumtiesības uz ieķīlāto nekustamo īpašumu nav koroborējusi, prasītājs uzskata, ka sprieduma rezolutīvajā daļā nosakāma izpildes kārtība, t.i. piedziņas vēršana uz atbildētājai uz mantojumu tiesību pamata piederošo un par labu prasītājam ieķīlāto nekustamo īpašumu. Līdz ar to, vienīgā iespēja, kā prasītājs var īstenot savus kreditora un ķīlas ņēmēja prasījumus pret atbildētāju, kura ir pieņēmusi ieķīlāto nekustamo īpašumu mantojumā, tas ir lūgt tiesu vērst piedziņu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam aizdevuma pamatsummu EUR 58500, līgumiskos procentus EUR 2438,47, līgumsodu EUR 522,57 un tiesāšanās izdevumus, piedziņu vēršot tai skaitā uz nekustamo īpašumu, kas sastāv no dzīvokļa īpašuma Nr.45 un pie dzīvokļa īpašuma piederošām kopīpašuma 5992/267843 domājamām daļām no daudzīvokļu mājas, /adrese/, Rīgā, kadastra Nr. /numurs A/, reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/, noteikt AS "Reverta" tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6% no simta gadā no parāda pamatsummmas EUR 58500 līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Civillikuma 701., 705., 707., 781., 1278., 1280., 1281., 1283., 1286., 1319., 1587., 1589., 1651., 1692., 1694., 1698., 1702., 1703., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1764., 1765., 1943., 1946.pantiem.

Atbildētāja/pers. A/ paskaidrojumus par prasības būtību tiesai nav sniegusi.

Tiesas sēdē prasītāja AS "Reverta" pārstāve uzturēja prasību pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītiem motīviem un pamatiem.

Tiesas sēdē atbildētājas /pers. A/ pārstāvis prasību neatzina un lūdza tiesai to noraidīt.

Motīvu daļa

Noklausījusies pušu paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma pilnā

apmērā sekojošo apsvērumu dēļ.

Izspriežot prasītāja prasījumu par parāda piedziņu, tiesa uzskata, ka prasība šajā daļā ir pamatota un ir apmierināma sekojošo apsvērumu dēļ.

Starp prasītāju un /pers. B/ 2007.gada 30.martā noslēgts Kredīta līgums Nr.4.4.-07/165 (lietas 11.-17.lapa) saskaņā ar kuru prasītājs aizdod aizņēmējam EUR 58500 ar procentu likmi, kas sastāv no nemainīgās daļas 4,5% un mainīgās daļas EUR 6 mēnešu LIBOR likmi, kas līguma noslēgšanas dienā ir 4,04%, kā arī paredzot līgumsodu 0,25% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru maksājumu kavējuma dienu (6.2. punkts). Aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2017.gada 29.marts.

2007.gada 30.martā atbildētāja /pers. A/ deva prasītājam galvojumu Nr.4.4.-07/165/GL2, saskaņā ar kuru uzņēmusies pienākumu atbildēt prasītājam par maksājumu saistību pienācīgu izpildi, kas izriet no prasītāja un /pers. B/ noslēgtā kredīta līguma Nr.4.4.-07/165. Galviniece uzņēmusies saistības kā pats parādnieks. (l.l. 19).

Tiesa uzskata, ka aizdevuma līgums, kā arī galvojuma līgumi ir tiesiski noslēgti, sakarā ar ko katra no pusēm var prasīt līguma izpildi, pamatojoties uz Civillikuma 1590.pantu.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka prasītājs ar līgumu uzņemtās saistības izpildījis.

Civillikuma 1589.pantā ir noteikts, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Kredīta līguma 6.1.1.punkts paredz, ka banka ir tiesīga vienpusēji atkāpties no līguma un prasīt pilnīgu izsniegtā un neatmaksātā kredīta atmaksu un citu līgumā noteikto, bet nesamaksāto maksājumu samaksu pirms galīgā norēķina dienas, ja klients kavē līgumā noteiktā maksājuma samaksas termiņu ilgāk par 20 dienām.

Saskaņā ar prasītāja norādīto, tekošais parāds netika samaksāts un līdz ar to, prasītājs ir atkāpies no Kredīta līguma Nr. 4.4.-07/165 ar 2008.gada 14.februāri.

Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu, procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Lietā nepastāv strīds par faktu, ka /pers. B/ ir miris /miršanas datums/.

Tā kā atbilstoši Galvojuma 1.punktam /pers. A/ uzņēmusies saistības kā pats parādnieks, saskaņā ar Civillikuma 1702.pantu prasītājs tiesīgs celt prasību pret galvinieci. Atbilstoši Civillikuma 1698.pantam galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka atbildētāja /pers. A/ uzņēmās atbildēt par parādnieka saistību kā pats parādnieks Civillikuma 1702.panta izpratnē.

No prasības pieteikuma izriet, ka parāds uz no līguma atkāpšanas brīdi bija EUR 61461,04, ko veido aizdevuma pamatsumma EUR 58500, procenti par aizdevuma lietošanu EUR 2438,47 un līgumsods EUR 522,57.

Tiesai nav pamata apšaubīt paziņojumā norādīto parāda pamēru, jo arī atbildētāja nenoliedza, ka saistības nav pienācīgi pildītas. Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam samaksa jāpierāda tam, kas to apgalvo, ko atbildētāji nav pierādījuši.

Ņemot vērā augstākminēto tiesa uzskata, ka no atbildētājas par labu prasītājam ir piedzenama aizdevuma pamatsumma EUR 58500, procenti par aizdevuma lietošanu EUR 2438,47 un līgumsods EUR 522,57.

Izspriežot prasītāja prasījumu par piedziņas vēršanu uz ieķīlāto īpašumu, tiesa uzskata, ka prasība šajā daļā ir pamatota un ir apmierināma sekojošo apsvērumu dēļ.

2007.gada 30.martā starp prasītāju un /pers. B/ tika noslēgts ieķīlājuma līgums Nr.4.4.-07/165-IE1, saskaņa ar kuru /pers. B/ ir ieķīlājis viņa piederošo nekustamo īpašumu, kas sastāv no dzīvokļa īpašuma Nr.45 un pie dzīvokļa īpašuma piederošām kopīpašuma 5992/267843 domājamām daļām no daudzīvokļu mājas,/adrese/, Rīgā, kadastra Nr. /numurs A/, reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/, prasītāja prasījumiem, kas var rasties saskaņā ar 2007.gada 30.marta Kredīta līgumu Nr.4.4.-07/165. (l.l. 20-22) Uz minēto nekustamo īpašumu ir nodibināta hipotēka (l.l. 30-31)

Prasītājs 2008.gada 31.martā bija iesniedzis zvērinātam notāram kreditora iesniegumu par mantojuma atklāšanos (l.l. 23).

Saskaņā ar 2012.gada 23.aprīļa zvērinātās notāres Ilzes Pilsētnieces paziņojumu /pers. B/ atstāto mantojumu saskaņā ar 2008.gada 10.jūnija iesniegumu ir pieņēmusi /pers. A/, vienlaicīgi izsakot lūgumu apstiprināt viņu mantojuma tiesībās. Mantojuma apliecība nav izsniegta. (l.l. 24)

Lietā nav strīda par faktu, ka citi mantinieki uz /pers. B/ atstāto mantojumu nav pieteikušies.

Nekustamā īpašnieka nāves gadījumā īpašuma tiesības pāriet uz mantiniekiem ar īpašnieka nāvi (Civillikuma 1034.pants). Tiesības uz mantojumu mantiniekam rada mantojuma pieņemšana (Civillikuma 687., 688.,691.pants). Mantojuma pieņemšanas rezultātā radušās tiesiskās sekas ir neatgriezeniskas, jo saskaņā ar Civillikuma 781.pantu, kad aicinātais mantojumu jau pieņēmis, viņš to vairs nevar atraidīt.

Līdz ar to, kaut arī nekustamais īpašums, kas sastāv no dzīvokļa īpašuma Nr.45 un pie dzīvokļa īpašuma piederošām kopīpašuma 5992/267843 domājamām daļām no daudzīvokļu mājas, /adrese/, Rīgā, kadastra Nr. /numurs A/, reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/, nav ierakstīts zemesgrāmatā uz /pers. A/ vārda, īpašums pieder /pers. A/ uz likuma pamata kā /pers. B/ mantiniecei, kura ir pieņēmusi mantojumu.

Tiesa uzskata, ka faktam, ka /pers. A/ apliecība par tiesībām uz mantojumu nav izsniegta, konkrētā gadījumā nav tiesiskas nozīmes, jo mantojuma tiesības rada mantojuma pieņemšana nevis apliecības izsniegšana. (līdzīgas atziņas ir paustas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2013.gada 6.augustā lēmumā lietā PAC-1853/2013)

Bez tam tiesa vadās no Civillikuma 701.panta, kas nosaka, ka ar mantojuma pieņemšanu un iegūšanu visas mantojuma atstājēja tiesības un saistības, ciktāl tās neizbeidzas ar viņa personu, pāriet uz mantinieku, Civillikuma 1319.panta, kas noteic, ka ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai, kā arī Civillikuma 1278.panta, kur noteikts, ka ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu, uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu.

Ņemot vērā to, ka lietā ir pierādīta saistību neizpilde no aizņēmēja /pers. B/ puses, kā arī to, ka lietā pierādīts, ka atbildētāja /pers. A/ ir pieņēmusi /pers. B/ atstāto mantojumu, tajā skaitā ieķīlāto nekustamo īpašumu, kas sastāv no dzīvokļa īpašuma Nr.45 un pie dzīvokļa īpašuma piederošām kopīpašuma 5992/267843 domājamām daļām no daudzīvokļu mājas,/adrese/, Rīgā, kadastra Nr. /numurs

A/, reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/, ko tiesas ieskatā apstiprina fakts, ka atbildētāja dzīvo norādītajā nekustamajā īpašumā, tiesa atzīst, ka daļā par tiesību noteikšanu realizēt ķīlas tiesību uz ieķīlāto nekustamo īpašumu prasība ir pamatota un apmierināma.

Bez tam, prasītājs lūdz noteikt tiesības par laiku līdz nolēmuma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no aizdevuma pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda (..) prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Ņemot vērā minēto, kā arī pamatojoties uz Civillikuma 1765.pantu, tiesa atzīst, ka prasītājam ir nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no aizdevuma pamatsummas līdz nolēmuma izpildei.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, minētās summas piespriež prasītājam proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Civilprocesa likuma 39.panta pirmā daļa nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir, tai skaitā, ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi (5.punkts).

Prasītājs, ceļot prasību, samaksāja valsts nodevu EUR 1730,34 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, kopsummā tiesas izdevumus EUR 1735,04, kas piedzenami no atbildētājas par labu prasītājam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kurš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Novērtējot minēto, tiesa uzskata, ka atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 44., 190., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

Apmierināt AS /Nosaukums A/ prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu un piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS /Nosaukums A/, reģistrācijas nr./reģistrācijas numurs/, neatmaksāto aizdevumu EUR 58500, procentus EUR 2438,47, līgumsodu EUR 522,57 un tiesas izdevumus EUR 1735,04, kopā EUR 63196,08 (sešdesmit trīs tūkstoši viens simts deviņdesmit seši *euro* 8/100), nosakot AS /Nosaukums A/ tiesības realizēt ķīlas tiesības uz nekustamo īpašumu, kas sastāv no dzīvokļa īpašuma Nr.45 un pie dzīvokļa īpašuma piederošām kopīpāsuma 5992/267843 domājamām daļām no daudzīvokļu mājas, /adrese/, Rīgā, kadastra Nr. /numurs A/, reģistrēts Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/.

Atzīt AS /Nosaukums A/ tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 58500 līdz sprieduma izpildes dienai.

Noteikt 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena noteikta 2015.gada 13.maijs.

Tiesnese **I.Krigena-Jurkāne**